

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15C/77/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815202865
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kiššová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3815202865.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Evou Kiššovou v právnej veci navrhovateľa: Karin Hámorová - LUKAFIN, IČO 47207183, bytom Bratislava - Nové Mesto, Tomášikova č. 12570/50, t.č. Karin Hámorová, bytom Tomášikova č. 12570/50, Bratislava - Nové Mesto, zast. JUDr. Silviou Hricovou, advokátkou so sídlom Bratislava, Dudvažská č. 37, IČO 42 226 279, adresa na doručovanie písomností: Bratislava, Gajova 4, proti odporkyni: U. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. C. D., B. I. č. XXX/XX, o zaplatenie 312,50 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľke 250,- eur s úrokom z omeškania 8,75% ročne od 16.09.2012 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

Navrhovateľke náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Navrhovateľ návrhom podaným 25.2.2015 uplatnil voči odporkyni nárok na zaplatenie 312,50 eur s úrokom z omeškania 8,75% ročne od 16.9.2012 do zaplatenia, zmluvnú pokutu 32,33 eur a réžijný poplatok za administratívne a poštové výdavky 9,- eur a nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že dňa 30.8. 2012 došlo medzi právnym predchodcom navrhovateľky a odporkyňou k uzavretiu zmluvy na diaľku, a to zmluvy o pôžičke, ktorou poskytol odporkyni bezúročnú pôžičku v celkovej výške 250,- eur, ktorú mala odporkyňa vrátiť do 15 dní od jej poskytnutia najneskôr do 15.9.2012. Odporkyňa si svoju povinnosť nesplnila, preto dlhuje navrhovateľovi úverovú istinu 250,- eur, zmluvne dohodnutú odplatu 62,50 eur, zmluvnú pokutu 32,33 eur a poplatok 9,- eur.

Súd vo veci vydal platobný rozkaz sp. zn. 15C/77/2015 z 13.5.2015, proti ktorému podala odporkyňa odpor. Podanie odporkyni súd posúdil podľa obsahu ako odpor s odôvodnením vo veci samej. V obsiahlom písomnom vyjadrení poukazuje na svoju nepriaznivú finančnú situáciu, zadĺženosť spôsobenú predovšetkým neplatením primeraného výživného zo strany otca dieťaťa. Jej zadĺženie je spôsobené neprávom a podlieha riešeniu ministerstva spravodlivosti, vymáha peniaze súdnou cestou. Preto žiada nebankové inštitúcie o návrh všetkých úrokov, ktoré uhradil a s tým, že je povinná zaplatiť len istinu.

Súd listom z 1.7. 2015 vyzval odporkyňu k preukázaniu pomerov na jej strane za účelom podania žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v zmysle § 30 O.s.p. a za tým účelom odporkyňu aj poučil. K podanému odporu odporkyňou navrhovateľ reagoval vyjadrením z 9.7. 2015 tak, že tento odpor je potrebné odmietnuť pretože odporkyňa nenamieta základ ani výšku nároku, dôvody uvádzané v odpore poukazujú len na jej neschopnosť žalovanú sumu uhradiť.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to výpisom z účtu navrhovateľa, zmluvou o postúpení pohľadávky, internetovou žiadosťou o poskytnutie pôžičky, Všeobecnými zmluvnými podmienkami pre spotrebiteľské úvery vo forme pôžičky poskytovanej navrhovateľkou, zmluvou spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, písomnými podaniami odporkyni, písomným vyjadrením navrhovateľa z 9.7. 2015, výpisom zo živnostenského registra na navrhovateľku, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

Z internetovej žiadosti doloženej navrhovateľom vyplýva, že navrhovateľka požiadala o poskytnutie pôžičky dňa 30.8. 2012 vo výške 250,- eur za podmienok uvedených v žiadosti, a to na dobu splatnosti 15 dní pri odplate 62,50 eur a pri výške RPMN 22710,96 %.

Dňa 30.8. 2012 bola na diaľku uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch medzi L. R. - Lukafin a odporkyňou, pričom súčasťou zmluvy sú aj zmluvné podmienky pre spotrebiteľské úvery vo forme pôžičky poskytované veriteľom. Veriteľ sa zaviazal poskytnúť bezúročnú pôžičku vo výške uvedenej v žiadosti o pôžičku a po splnení podmienok uvádzaných veriteľom. Odporkyňa bola povinná zaplatiť veriteľovi odplatu za spracovanie žiadosti o poskytnutie pôžičky a to pri výške pôžičky 250,- eur vo výške 62,50 eur. Odporkyňa bola povinná vrátiť požičanú sumu spolu s odplatom vo výške 312,50 eur do 15 dní odo dňa nasledujúceho po dni, kedy je pôžička poskytnutá prevodom na bankový účet veriteľa. RPMN je stanovená vo výške 22 710,96 % a je vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy a za podmienok uvedených v čl. 13. Podmienok. Priemerná RPMN podľa zákona je 53,26 %. Z výpisu z účtu veriteľa vyplýva, že dňa 30.8.2012 bolo elektronicky odoslaná platba na účet odporkyni v sume 250,- eur.

Dňa 30.6. 2013 bola uzavretá zmluva o postúpení pohľadávky medzi postupcom L. R. - LUKAFIN Bratislava, IČO 46 112 219 a navrhovateľkou ako postupníkom, pričom predmetom postúpenia bola pohľadávka z titulu úverovej zmluvy - faktúry č. 1081 v sume 312,50,- eur.

Z výpisu zo živnostenského registra vyplýva, že navrhovateľka pod obchodným menom Y. R. - LUKAFIN ukončila svoju podnikateľskú činnosť k 30.6. 2014.

Navrhovateľka sa na pojednávanie nedostavila s tým, že svoju neúčasť ospravedlnila a súhlasila, aby súd prejednával vec v jej neprítomnosti. Na podanom návrhu v celom rozsahu zotrvala a uplatnila nárok na náhradu trov konania.

Odporkyňa sa napriek riadne a včas doručenému predvolaniu na pojednávanie nedostavila, svoju neúčasť neospravedlnila, preto súd prejednal a rozhodol vec v jej neprítomnosti. Odporkyňa doručila súdu až po vyhlásení rozsudku dňa 8.10.2 015 podanie, v ktorom sa dodatočne ospravedlnila.

Podľa § 2 písm. a/ zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zmluvou na diaľku je zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom o poskytnutí finančnej služby výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie.

Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej sa výlučne na osobnú spotrebu poskytujú finančné služby na základe zmluvy na diaľku a ktorá pri jej uzavieraní a plnení nekoná v rámci svojho zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 13 ods. 3 citovaného zákona ak tento zákon neustanovuje inak, na zmluvy na diaľku a na právne vzťahy, ktoré z nich vzniknú, sa vzťahujú osobitné predpisy.

Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy na iných veriteľov a na zmluvy o úvere alebo pôžičke, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, sa vzťahujú ustanovenia § 2, 3 a 4, § 9 ods. 1, 2, § 6 až 8, § 11, 12, 14, 16, 17, 19, 23 a 25 a tohto paragrafu.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku; Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných ustanovení zákona, považoval súd návrh navrhovateľa za čiastočne dôvodný. V konaní bolo preukázané a účastníkmi nespochybnené, že dňa 30.8.2012 uzavreli veriteľ Ľubomír Homola - LUKAFIN a odporkyňa zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú podľa zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, podľa § 24 a nasl. ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a následne podporne i podľa Občianskeho zákonníka. Ako vyplýva z obsahu zmluvy veriteľ sa zaviazal poskytnúť klientovi bezúročnú pôžičku vo výške uvedenej klientom v žiadosti o uzavretie zmluvy o pôžičke v zmysle čl. 3.2 alebo 3.3 Podmienok alebo podľa čl. 5.2 alebo 5.3 Podmienok. Podľa Zmluvných podmienok pre spotrebiteľské úvery vo forme pôžičky poskytované spoločnosťou Ľ.O. R. -LUKAFIN klient zasiela žiadosť o uzavretie zmluvy formou vyplneného elektronického formulára umiestneného na internetovej stránke veriteľa, kde uvedie žiadané údaje, odoslaním žiadosti žiada veriteľa, aby zmluva bola uzavretá na diaľku prostriedkami diaľkovej komunikácie a potvrdzuje, že sa oboznámil a súhlasí s podmienkami a informáciami v zmysle zákona. Veriteľ informuje klienta o schválení žiadosti o uzavretie zmluvy o pôžičke zaslaním textovej správy SMS na telefónne číslo klienta a zároveň zasiela písomné vyhotovenie zmluvy spolu s prílohami dlžníkovi.

Uzavretie zmluvy na diaľku predpokladá zákon č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, pričom medzi účastníkmi neboli sporné okolnosti uzatvárania zmluvy. Svojou povahou išlo o zmluvu o úvere a nie zmluvu o pôžičke, pretože zo zmluvy vzniká veriteľovi záväzok poskytnúť klientovi úver za dohodnutých podmienok. Súd posudzoval obsahové náležitosti zmluvy i podľa § 9 ods. 1,2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení v čase uzavretia zmluvy /§ 24 ods. 1 zákona/ a zistil, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere v spojitosti so zmluvnými podmienkami pre spotrebiteľské úvery vo forme pôžičky poskytované spoločnosťou Ľ. R. - LUKAFIN obsahuje všetky zákonom predpokladané náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom úver sa považuje za bezúročný. Súd však nemohol priznať navrhovateľovi odplatu za spracovanie žiadosti o poskytnutie pôžičky a za poskytnutie pôžičky v sume 62,50 eur, ktorá tvorí 25 % celkovej požičanej sumy. Pri úvere s lehotou splatnosti 15 dní odo dňa nasledujúceho po dni, kedy je pôžička poskytnutá prevodom na bankový účet veriteľa je v rozpore s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, pretože vysoko prekračuje odplatu za spotrebiteľské úvery v obdobných veciach. Stanovený poplatok ako odplata za poskytnutie úveru na dobu jedného mesiaca v rozsahu približne 25 % z poskytnutej sumy, je neprimeraný a uvedená odplata je v rozpore s uvedeným zákonným ustanovením, preto je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatne dojednaná. O neprimeranej výške odplaty svedčí aj úroveň RPMN 22 170,96 %. Je pritom zrejmé, že navrhovateľ, ktorý poskytuje úvery na diaľku nemôže mať v súvislosti so spracovaním žiadosti o pôžičku žiadne mimoriadne náklady. Pre porovnanie súd udáva, že podľa § 1a ods. 2 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. ak ide o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi na obdobie kratšie ako tri mesiace alebo o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, ktorých výška nepresiahne 100 eur, je najvyššia prípustná výška odplaty zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov 30% ročne. Uvedené ustanovenie je účinné od 1.6.2014, avšak je evidentné, že akceptovateľná výška odplaty pri nízkych a krátkodobých úveroch sa pohybuje len v tomto rozmedzí. Obdobný názor zaujal aj KS TN vo veci 17Co 576/2015 z 8.7. 2015. Súd nepriznal navrhovateľovi ani zmluvnú pokutu a réžijný poplatok upravený v čl. 11.3 zmluvných podmienok, podľa ktorého ak klient nespláti Veriteľovi poskytnutú pôžičku alebo odplatu riadne a včas, je povinný veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu 15 % z dlžnej sumy plus 9 eur vo forme réžijného poplatku za administratívne a poštovné výdavky, ktoré veriteľovi vznikli v súvislosti s vybavovaním upomienok. Zmluvnú pokutu rovnajúcu sa 15 % požičanej sumy pri požičaní sumy na 15 dní, považuje súd za neprimeranú sankciu spojenú s omeškaním dlžníka /§ 53 odst. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka/, dojednanie je jednostranne nadstavené stranou veriteľa, nerozlišuje rozsah omeškanej sumy, dĺžku omeškania. Uvedenú zmluvnú pokutu by súd mohol akceptovať napríklad pri dobe splatnosti pôžičky jedného roka. Súd preto považuje dojednanie o zmluvnej pokute za neplatné v zmysle § 53 odst. 5 Občianskeho zákonníka. Rovnako nie je preukázané, či vôbec a akým spôsobom doručil navrhovateľ alebo jeho právny predchodca prípadné urgencie a upomienky odporcovi, a či mu vôbec vznikol nárok na réžijný poplatok v zmysle bodu 11.3 zmluvných podmienok. Navrhovateľ nepreukázal o aké výdavky by malo ísť. Ide o plnenie, ktorému nezodpovedajú reálne vynaložené náklady, na ktorých sa nemôže spotrebiteľ podieľať. Pokiaľ si veriteľ zakomponoval do zmluvných podmienok uvedené

plnenie, nejde o individuálne zmluvné dojednanie, pretože je obsiahnuté pre rovnaké typy úverov a aj vzhľadom na okolnosti uzatvárania zmluvy je zrejmé, že odporca ako spotrebiteľ tvorbu tohto zmluvného dojednania nemohol nijako ovplyvniť. Navrhovateľ nepreukázal skutočne vynaložené náklady spojené s vymáhaním, teda aké konkrétne administratívne a poštové výdavky mu vznikli z dôvodu omeškania klienta. Okrem toho veriteľ môže doručovať uvedené výzvy aj na internetovú adresu dlžníka, s čím nemôže mať spojené takmer žiadne náklady.

Dôvodom nepriznania nároku na zmluvnú pokutu a réžijného poplatku je i skutočnosť, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 30.6. 2013 bola postúpená len čiastka 312,50 eur, ktorá preukázateľne neobsahuje postúpenie zmluvnej pokuty a réžijného paušálu. V tomto rozsahu preto navrhovateľ nie je aktívne legitimovaný na uplatnenie tohto nároku.

Vzhľadom k uvedenému má navrhovateľ nárok len na vrátenie úverovej istiny v sume 250,- eur a vo zvyšnej časti súd návrh zamietol ako nedôvodný. V konaní pritom nebolo sporné, že odporca nevykonával z titulu tohto úveru žiadnu splátku.

V súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. v platnom znení súd priznal navrhovateľovi úrok z omeškania z priznanej sumy od 16.9. 2012, t.j. po uplynutí dohodnutej splatnosti úveru, pričom súd bol viazaný dátumom počiatku doby omeškania ako uplatnil navrhovateľ. Výška úroku z omeškania predstavuje 8,75% ročne.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. v spojitosti s § 150 odst. 1 O.s.p. V konaní bol vzhľadom na pomer žalovanej sumy a priznanej istiny úspešný navrhovateľ v rozsahu 70 %, neúspešný 30%, čo znamená, že jeho čistý úspech by bol v rozsahu 40%. Navrhovateľovi pritom vznikli trovy zaplatením súdneho poplatku a trovami právneho zastúpenia, pričom s poukazom na § 142 odst. 2 O.s.p. by mal navrhovateľ právo na náhradu trov konania v rozsahu 40 %. Súd však prihliadol podľa § 150 odst. 1 O.s.p. na mimoriadne dôvody hodné osobitného zreteľa na strane odporkyňi, ktorá tak ako uvádza vo svojom vyjadrení nemá finančné prostriedky na základné životné potreby, je odpojená od elektriky, vedie spor o výživné na maloleté dieťa, o ktoré sa stará, má iné dlhy a zo mzdy sú jej vykonávané zrážky, pričom jej ostáva len suma životného minima. Odporkyňa uviedla svoju obranu hneď po doručení platobného rozkazu písomne, nezostala v konaní nečinná. Odporkyňa sa nachádza v mimoriadnej ťažkej životnej situácii, preto súd odporkyňu nezaťažil náhradou trov konania navrhovateľa. Na druhej strane navrhovateľ vzhľadom na predmet podnikania nemôže byť uvedeným nepriznaním trov konania nijako vážne ohrozený.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunaj. súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, trojmo.

Podľa § 205 ods.1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie, podľa osobitného zákona /§ 251 O.s.p./